

Till Nordiska Rådet

Finland som ordförande för Nordiska Ministerrådet sänder härmed de nordiska ländernas svar på Nordiska Rådets skriftliga fråga E 20/2021 om de nordiska ländernas politik gentemot Israel.

Skriftliga frågan E20 har ställts till de nordiska regeringarna av Veronika Honkasalos önskemål:

Hur har de olika nordiska länderna reagerat på rapporter från människorättsorganisationer om Israels systematiska etniska diskriminering av palestinier den pågående konflikten?

Vilka konkreta steg har tagits för att ta itu med denna fråga?

Hur reagerar de nordiska länderna på Israels likgiltighet gentemot det internationella samfundets vädjan om att landet?

Är de nordiska regeringarna beredda att reagera mot israeliska brott mot mänskliga rättigheter och brott mot internationell lag med liknande åtgärder som använts mot exempelvis Ryssland eller Kina i fall av kränkningar av mänskliga rättigheter?

Hur samarbetar de nordiska länderna för att se till att deras förbindelser med Israel följer ländernas utrikes- och säkerhetspolitikens människorättsbaserade och principen om att inte idka vapenhandel med länder som bryter mot mänskliga rättigheter?

Har regeringarna tagit steg för att i lagstiftning förbjuda import av bosättningsprodukter till de nordiska länderna?

På vägnar av Finlands, Danmarks, Islands, Norges och Sveriges regeringar har jag äran att svara på frågan:

Respekten för folkrätten och de mänskliga rättigheterna är en väsentlig del av de nordiska ländernas bilaterala och multilaterala förhållanden med alla stater. De nordiska länderna följer utvecklingen av de mänskliga rättigheterna i världen tätt och samordnar sina ståndpunkter i olika forum, inklusive FN:s generalförsamling och FN:s råd för

mänskliga rättigheter (MR-rådet). Gemensamma nordiska utlåtanden avgavs på båda dessa forum i anknytning till upptrappningen av våld mellan israeler och palestinier i våras.

Två av de nordiska länderna, Island och Sverige, erkänner Palestina som en självständig stat. De nordiska länderna stödjer tvåstatslösningen. De vädjar till alla parter att respektera folkrätten och avhålla sig från våld. Detta återspeglas i flera utlåtanden, speciellt i FN:s säkerhetsråd.

I FN:s råd för mänskliga rättigheter (MR-rådet) behandlas regelbundet situationen för de mänskliga rättigheterna även i Palestina. Både EU och de nordiska länderna håller anföranden om MR-situationen i Palestina under dagordningspunkt fyra som handlar om MR-situationen i enskilda länder. De nordiska länderna deltar också aktivt i FN:s allmänna ländergranskning (UPR) genom vilken stater ger den stat som granskas rekommendationer för främjandet av mänskliga rättigheter.

Samordning mellan de nordiska länderna är viktigt också på fältet, både i Israel och i det ockuperade palestinska området. De nordiska länderna är i kontakt med varandra konstant för att dela information och samordna sina ståndpunkter.

Finland, Danmark, Sverige och Norges flyktinghjälp (*Norwegian Refugee Council*) är också medlemmar i konsortiet för skydd på Västbanken (*West Bank Protection Consortium, WBPC*). Konsortiet erbjuder humanitärt skydd, förstärker förutsättningar för utveckling i de palestinska samfundet i område C och strävar för att påverka underliggande orsaker till sårbarhet samt att de ansvariga uppfyller sina plikter. De nordiska länderna stöder också FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar (UNWRA) som erbjuder bistånd och arbetar för att förbättra välfärden för Palestinaflyktingar i Mellanöstern.

De nordiska länderna som är medlemmar i EU, samt Island som medlem av EES, omfattar EU:s lagstiftning avseende export kontroll (*EU export control legislation*), inklusive Europeisk uppförandekod för vapenexport (2008/944/CFSP) från den 8 december 2008 vilken definierar gemensamma regler för exportkontroll av militär teknologi och utrustning. Som EES-medlemsstat implementerar Norge EU:s kontrollistor, Europeisk uppförandekod för vapenexport samt EU:s lagstiftning om exportkontroll utifrån nationell lagstiftning och praxis. De nordiska länderna är också parter i FN:s vapenhandelsfördrag. De nordiska länderna följer konsekvent både sin nationella lagstiftning samt andra internationella förpliktelser som gäller export av

försvarsmaterial. Exporttillstånd beviljas inte om det finns en tydlig risk för att produkten används för allvarliga brott mot mänskliga rättigheter eller internt förtryck.

Enligt folkrätten är israeliska bosättningar olagliga. I linje med säkerhetsrådets beslut 2334 (2016), implementerar de nordiska länderna en policy som skiljer mellan Israel och israeliska bosättningar i det ockuperade Palestinska området. Detta innebär till exempel att produkter som ursprungligen kommer från bosättningar inte ges samma tullförmåner som produkter ursprungligen från Israel. Det finns inget förbud i de nordiska länderna mot att sälja produkter från bosättningarna, men för att kunna säljas i några av de nordiska länderna, måste varornas ursprung märkas korrekt och märkningarna måste vara i överensstämmelse med nationella regler och Europeiska kommissionens tillkännagivande om ursprungsmärkning för varor från de territorier som ockuperats av Israel sedan juni 1967 (2015/C 375/05) (*Interpretative Notice on indication of origin of goods from the territories occupied by Israel since June 1967*).

På de nordiska regeringarnas vägnar,

Pekka Haavisto
Finlands utrikesminister